

Delsbobröllop i Malmköping i midsommar.

Sörmlands Posten

Fru Härdelin till festen med
trupp på 30 personer.

14-6 — 1938

Kronan dansas av bruden,
svårspelade polskor.

14

F. d. skådespelerskan Anna-Greta Härdelin i Delsbo berättar om det bröllop, som kommer att uppföras vid spelmansstämman i Malmköping i midsommar, till vilken hittills ett 40-tal deltagare ha anmälts. Bröllopet kommer att försiggå efter de seder, som voro rådande i Delsbo förr i tiden. Fru Härdelin kommer till Malmköping med en delsbotrupp på ett 30-tal personer — hon har i 14 somrar rest med den genom hela Sverige. I synnerhet har den s. k. ringlåten, som spelas då kronan dansas av bruden, haft stor framgång hos publiken. Musiken till denna låt är mycket gammal och vacker samt synnerligen svårspelad, varför de flesta i stämmorna deltagande spelmän vanligen icke ta upp den. Två yngre spelmän från Delsbo, vilka nu gått ett par år på Akademien i Stockholm, medfölja därför enbart för detta inslag.

Fru Härdelin, som varit skådespelerska bl. a. vid Dramaten, är gift med den kände spelmannen och jordbrukaren Thore Härdelin i Delsbo. Från Skansen, där hon uppträtt med

sin trupp, har hon de bästa lovord och den minnesgode kommer kanske ihåg henne från ett framträdande i radio, då bröllopet uppfördes.

Om detta bröllop berättar fru Härdelin:

— Brud och brudgum redo till och från kyrkan med spelmän som föriddare. Vid bröllopgården var kyrk-kaffet uppdukat när gästerna komma till gården. Efter rundlig tid att hälsa och bekanta sig dukades bröllopsmiddagen. Vid placeringen skulle prästen sitta till höger om bruden, brudgummen hade prästfrun eller annan lämplig kvinnlig till vänster. Under middagen kommo de s. k. knutare, de som ej voro inbjudna men ändå ville titta på ståten — namnet

kommer av att de sprungo kring knutarna. De voro oförargliga men ganska närgångna och måste då och då schasas undan. Vid middagens slut pålyste prästen eller ställföreträdaren brudgävornas framlämnande. Efter betydenhet kommo gästerna fram och lämnade sina gåvor, för varje gåva nämndes givarens namn, som upptecknades. Brud och brudgum skälade med varje och togo i hand och tackade. De pengar, som avlämnades, räknades tillsammans och prästen tillkännagav resultatet. Under middagen spelade spelmännen litet emellan för olika rätter o. s. v., samt därefter den s. k. ringlåten (kronan dansas av bruden). Ringlåten är en mycket gammal bröllopsceremoni, som säkerligen går flera hundra år tillbaka och upptecknades för c:a 50 år sedan. Det är en gammal förnämlig ringdans, sammanfogad med korta polskor, och senast bruklig i Delsbo.

Sedan käringarna dragit bruden med i sitt lag fortsattes dansen av ungdomen.

Inom parentes må nämnas, säger fru Härdelin, att vår brudgums hatt och rock är 100 år gammal, och brudens svarta klänning är så gammal, att den börjar grönska.

Bland spelmän som komma med till Malmköping nämner fru Härdelin Lars Fredriksson och Erik Löf från Wallsta, Jonas Persson och Bergsman från Ljusdal, Lars Erik Forslin, Borgsjö, vidare övre Norrlands skickligaste spelman länsspelman Burman från Hundsjön intill polcirkeln. Den mycket omtalade riksspelman Spik från Norrland kommer också, vidare Viktor Öst, Tallåsen, som ju är välbekant genom sina utmärkta kompositioner. De flesta av spelmännen äro f. ö. kompositörer och ha bland annat av professor Sven Kjellström fått de amplaste lovord för sina låtar.

Det blir en upplevelse för oss att

komma till det fagra Södermanland och vi skola alla försöka göra vårt bästa, slutar fru Härdelin.

Sörmlandsposten 14 juni 1938